

Beskrivning av hur ratingen tas fram i tjänsten Arbetsförmedlingens kundval – Stöd och matchning

Arbetsförmedlingens tjänst ”stöd och matchning” är en resultatstyrd matchningstjänst där deltagarna själva väljer vilken leverantör de vill ha. För att deltagarna ska ha möjlighet att göra ett välgrundat val och att leverantörer med bra rating förhoppningsvis får flest deltagare, använder Arbetsförmedlingen en ratingmodell som visar vilka leverantörer som lyckats bäst med att stötta tidigare deltagare till arbete eller studier.

Ny rating publiceras varje kvartal – mars, juni, september samt december. Perioden som ingår i ratingen flyttas tidsmässigt fram tre månader för varje publicering.

Leverantörernas ratingbetyg tas fram genom en jämförelse mellan de olika leverantörerna – vilka har lyckat bäst med att stötta deltagarna till arbete eller studier? I jämförelsen tar Arbetsförmedlingen hänsyn till deltagarnas förutsättningar – om leverantören stöttar en deltagare som står långt från arbetsmarknaden väger detta tyngre i jämförelsen med deltagare som står närmare arbetsmarknaden.

Med detta dokument vill Arbetsförmedlingen beskriva vad som ligger till grund för ratingbetygen som sedan presenteras på arbetsförmedlingens [hemsida](#).

Rating för respektive leverantör och leveransområde tas fram genom fyra steg:

1. Deltagarens förutsättningar att erhålla ett arbete eller påbörja studier kartläggs.
2. Uppföljning av det faktiska resultatet för respektive deltagare.
3. Jämförelse av deltagarnas förutsättningar och det faktiska resultatet för att få ett arbete eller påbörja studier utförs.
4. Leverantörernas resultat jämförs med varandra

Läs mer om de olika stegen nedan.

Steg 1

Första steget går ut på att Arbetsförmedlingen tittar på deltagarnas *statistiska sannolikhet* att påbörja ett arbete eller studier.

Detta tas fram utifrån 11 st. parametrar som utvärderas separat utifrån kön, nyanländ eller om deltagaren tagit del av etableringsuppdraget.

1. Vilka yrken deltagaren söker
2. Erfarenhet inom sökt yrke
3. Utbildningsnivå
4. Födelseregion
5. Var i Sverige man är bosatt
6. Spår i tjänsten
7. Eventuell funktionsnedsättning
8. Ålder
9. A-kassa
10. Året när en arbetssökande skrevs in på Arbetsförmedlingen
11. Månaden då deltagaren påbörjade STOM

Parametrarna är inte konstanta

Eftersom inflödet av arbetssökande, konjunkturer och regelverk inte är konstanta kommer inte heller betydelsen av enskilda parametrar i ratingmodellen vara konstant.

Det kan exempelvis finnas perioder (så som högkonjunktur) då det är lättare för en deltagare med enbart förgymnasial utbildning att få ett arbete.

Dessutom slår vissa parametrar olika för olika grupper. En person som är uppvuxen i Sverige med eftergymnasial utbildning har rent generellt större möjlighet att hitta ett arbete än en person som kommit som nyanländ till Sverige med motsvarande utbildning.

Parametrarna ska ses som en helhetsbedömning

Betydelsen av - exempelvis utbildning - påverkas också av vilka *andra* parametrar som ingår i modellen för respektive deltagare. Om betydelsen av någon av de andra parametrarna förändras - som exempelvis funktionsnedsättning - så kan betydelsen av de andra ingående parametrarna i ratingmodellen förändras, som exempelvis utbildning.

Nedan presenteras hur den statistiska sannolikheten för varje parameter tas fram:

1. Vilka yrken deltagaren söker

Ratingmodellen tar hänsyn till vilka yrken deltagaren har registrerat i arbetsförmedlingens system.

Det är uppdelning utifrån den så kallade *standard för svensk yrkesklassificering (SSYK)* som görs av SCB, där yrken klassificeras utifrån arbetsuppgift, arbetserfarenhet samt kvalifikationsnivå. I ratingen av stöd och matchning används den övergripande klassificeringen utifrån kvalifikationsnivå, som är uppdelad enligt följande:

- Chefsyrken
- Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens
- Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande
- Yrken inom administration och kundtjänst
- Service-, omsorgs- och försäljningsarbete

- Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
- Yrken inom byggverksamhet och tillverkning
- Yrken inom maskinell tillverkning och transport med mera
- Yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion

2. *Erfarenhet*

Ratingmodellen väger in om den arbetssökande har erfarenhet inom de sökta yrken som finns registrerade i arbetsförmedlingens system. Detta registreras som ”ja” eller ”nej” i arbetsförmedlingens interna system.

3. *Utbildningsnivå.*

Ratingmodellen väger in deltagarens utbildningsnivå, som är uppdelad i; förgymnasial, gymnasial samt eftergymnasial nivå.

4. *Födelseregion*

Ratingmodellen väger in om deltagaren är född i Sverige, Norden, Europa eller utanför Europa.

5. *Var i Sverige man är bosatt*

Ratingmodellen väger in vilket län deltagaren är bosatt då arbetsmarknaden även har geografiska skillnader.

6. *Vilket spår den arbetssökande deltagit i.*

Ratingmodellen väger in vilket spår deltagaren befinner sig i. Om profileringen visar att deltagare med samma typ av bakgrund har blivit anvisad till olika spår tar ratingen höjd för detta.

7. *Eventuell funktionsnedsättning*

Ratingmodellen väger in om det finns en registrerad funktionsnedsättning i arbetsförmedlingens system. Den tar

dock ingen hänsyn vilken *typ* av funktionsnedsättning det handlar om.

8. *Ålder*

I ratingmodellen är deltagarnas ålder uppdelad i följande ålderskategorier: under 20 år, 20-24, 25-34, 35-49, 50-59, samt 60 år eller äldre.

9. *A-kassa*

Ratingmodellen tar hänsyn om deltagarna är medlem i någon arbetslöshetskassa.

10. *Året när en arbetssökande skrevs in på Arbetsförmedlingen*

Ratingmodellen tar hänsyn till när deltagaren skrev in sig på arbetsförmedlingen. Detta för att mäta hur länge personen redan varit arbetssökande innan hen påbörjade STOM.

11. *Månaden deltagaren började delta i STOM*

Dessutom ingår kontroller för månaden då deltagaren började delta i STOM. Detta för att fånga in säsongsvariationer som kan påverka förutsättningar att hitta arbete eller påbörja studier.

Steg 2

Efter att Arbetsförmedlingen har kartlagt samtliga deltagare under given period och deras statistiska förutsättningar för att hitta ett arbete eller påbörja studier, tittar vi på det faktiska resultatet.

Alltså, hur stor andel av deltagarna i stöd och matchning har jobbat i minst 4 månader eller studerat en termin under mätperioden.

Nedan visas exempel på hur vi tar fram rating som publiceras i september 2017

För att säkerställa beräkningarnas tillförlitlighet måste leverantörerna haft minst 18 deltagare som *startade* insatsen stöd och matchning mellan september 2015 tom. augusti 2016

vid publiceringstillfället i september 2017. Ratingen i stöd och matchning mäter alltså deltagare som påbörjat tjänsten stöd och matchning 13 – 24 månader bakåt i tiden.

Dessa deltagare ska ha börjat och inte avbrutit tjänsten annat än för jobb eller utbildning efter det att de började insatsen för att ingå i beräkningen av ratingen.

Mot bakgrund av detta kommer ingen leverantör som har startat upp sin verksamhet *efter* augusti 2016 finnas med på ratingen i september 2017.

Om deltagarna *avbryter* insatsen stöd och matchning utifrån någon av följande orsaker ingår de *inte* i beräkningen av ratingen:

- Deltagaren byter till annat program/insats.
- Deltagaren byter leverantör (gäller för den föregående leverantören).
- Deltagaren blir förhindrad att söka arbete.
- Deltagaren avviker av okänd orsak.
- Deltagaren går i pension.
- Programövergång
- Sjukersättning/Aktivitetsersättning
- Slutat på egen begäran.
- Återkallad programanvisning

Steg 3

När vi har kartlagt samtliga deltagare (*steg 1*) hos respektive leverantör (uppdelat på leveransområde) av stöd och matchning jämförs detta med det faktiska resultatet för varje individ (*steg 2*). Notera att det är alla deltagare som finns hos leverantören och deras respektive förutsättningar som vägs in och jämförs med hur många av dessa som fick arbete eller gick till studier.

Det spelar därmed ingen roll *vem av* deltagarna som gick till arbete/studier, endast hur många av alla deltagare hos leverantören som gjorde det.

På grund av detta så kan ett scenario bli att en leverantör som endast lyckas få ut 10 % av deltagarna i jobb eller studier ändå får 2 stjärnor, givet att deltagarna hos denna leverantör bedöms stå mycket *långt från* arbetsmarknaden.

Ett annat exempel kan vara en leverantör som får ut mer än hälften av sina deltagare, men utifrån att deltagarna bedöms stå

nära arbetsmarknaden får leverantören endast får två stjärnor i rating.

Steg 4

Leverantörernas resultat jämförs med varandra.

I ratingmodellen har arbetsförmedlingen valt att använda en tregradig skala (stjärnor) där en stjärna motsvarar under medel, två stjärnor medel och tre stjärnor över medel.

Ungefär 20 % av leverantörerna kommer *alltid* att få en stjärna, 60 % får två stjärnor och 20 % får tre stjärnor vid varje publicering av ratingen.

Då vi jämför leverantörers leverans mot varandra jämför vi med den totala leveransen av tjänsten i *hela* Sverige. Det vill säga, varje leverantörs ratingvärde i ett leveransområde jämförs mot alla andra leverantörers leverans i landet.

Givet detta kan det i teorin bli så att samtliga leverantörer i exempelvis leveransområde Luleå ha 3 stjärnor (över medel), medan samtliga leverantörer i exempelvis Malmö har 1 stjärna (under medel).

Detta på grund av att ratingvärdet jämförs mot ett *nationellt medelvärde*.

Hittills har dock fördelningen av stjärnor sett relativt lika ut i respektive leveransområde.

Nedan visas fyra olika exempel som förklarar hur en leverantörs ratingvärde inom Stöd och matchning bestäms. Observera att det krävs minst 18 deltagare för att erhålla ett ratingvärde.

Exempel A

Leverantör A har i ett leveransområde under mätperioden september 2015 t.o.m. augusti 2016 haft 18 deltagare som *startade* insatsen stöd och matchning.

Utifrån beräkningsmodellen bedöms respektive deltagarna ha en sannolikhet att få arbete/börja en utbildning som är lika

med; 0.1, 0.2, 0.2, 0.5, 0.3, 0.7, 0.2, 0.9, 0.6, 0.8, 0.5, 0.2, 0.6, 0.8, 0.5, 0.5, 0.4, 0.2.

0.1 = Står långt ifrån arbetsmarknaden

0.9 = Står nära arbetsmarknaden

När vi lägger ihop dessa 18 värden får vi ett aggregerat värde på 8,2.(=0.1+0.2+0.2+0.5+0.3+0.7+0.2+0.9+0.6+0.8+0.5+0.2+0.6+0.8+0.5+0.5+0.4+0.2)

Om resultatet blir att 10 av dessa 18 personer får ett arbete/börjar en utbildning blir det realiserade värdet lika med 10 (=1+1+0+0+1+0+0+1+1+1+0+0+0+0+1+1+1+1).

”1” är = att deltagaren har arbetat i minst 4 månader eller studerat minst 1 termin och ”0” = att deltagaren *inte* gjort något av detta.

I det här exemplet blir därmed skillnaden mellan det faktiska och förväntade värdet 1,8 (=10–8,2).

Om man dividerar denna mellansumma med antalet deltagare fås resultatet **0,10** (=1,8/18). Detta blir ett slags medelvärde över hur det gick för deltagarna hos denna leverantör givet förutsättningarna för att kunna lyckas.

Det är det värdet vi kallar för leverantörens score-värde. Detta score-värde ligger till grund för att bestämma hur väl en leverantör har lyckats i jämförelse med andra leverantörer i ett givet leveransområde.

Exempel B

Leverantör B har åtta deltagare, som utifrån beräkningsmodellen bedöms ha en sannolikhet att få arbete/börja en utbildning som är lika med 0.1, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4, 0.4, 0.4, respektive 0.7.

När vi lägger ihop dessa åtta värden får vi ett aggregerat värde på 2.6 (= 0.1+0.1+ 0.2+0.3+0.4+0.4+0.4+0.7). Om resultatet blir att en av dessa personer får ett arbete/börjar en utbildning blir det realiserade värdet lika med 1 (=0+0+0+0+1+0+0+0).

I det här exemplet blir därmed skillnaden mellan det faktiska och förväntade värdet -1.6 ($= 1 - 2.6$). Om man dividerar denna mellansumma med antalet deltagare fås resultatet **-0.2** ($= -1.6/8$). Det blir denna leverantörs score-värdet.

Detta score-värde ligger till grund för att bestämma hur väl denna leverantör har lyckats i jämförelse med andra leverantörer.

Observera att i ratingen som Arbetsförmedlingen publicerar varje kvartal måste leverantören ha *minst 18 deltagare* i ett leveransområde under gällande mätperiod.

Exempel C

Leverantör C har åtta deltagare, som utifrån beräkningsmodellen bedöms ha en sannolikhet att få arbete/börja en utbildning som är lika med 0.1, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4, 0.4, 0.4, respektive 0.7.

När vi lägger ihop dessa åtta värden får vi ett aggregerat värde på 2.6 ($= 0.1+0.1+ 0.2+0.3+0.4+0.4+0.4+0.7$). Om resultatet blir att tre av dessa personer får ett arbete/börjar en utbildning blir det realiserade värdet lika med 3 ($= 1+0+0+0+1+0+0+1$).

I det här exemplet blir därmed skillnaden mellan det faktiska och förväntade värdet 0.4 ($= 3 - 2.6$). Om man dividerar denna mellansumma med antalet deltagare fås resultatet **-0.05** ($= 0.4/8$).

Det blir denna leverantörs score-värde. Detta score-värde ligger till grund för att bestämma hur väl denna leverantör har skött sig i jämförelse med andra leverantörer.

Exempel D

Leverantör D har fem deltagare, som utifrån beräkningsmodellen bedöms ha en sannolikhet att få arbete/börja en utbildning som är lika med 0.1, 0.1, 0.1, 0.2, respektive 0.3.

När vi lägger ihop dessa fem värden får vi ett aggregerat värde på 0.8 ($= 0.1+ 0.1+0.1+0.2 +0.3$). Om resultatet blir att två av

dessas fem personer får ett arbete/börjar en utbildning blir det realiserade värdet lika med 2 ($=1+0+0+0+1$).

I det här exemplet blir därmed skillnaden mellan det faktiska och förväntade värdet 1.2 ($= 2 - 0.8$). Om man dividerar denna mellansumma med antalet deltagare fås resultatet **0.24** ($=1.2/5$). Det blir denna leverantörs score-värde.

Detta score-värde ligger till grund för att bestämma hur väl denna leverantör har lyckats i jämförelse med andra leverantörer.

I figuren nedan visas hur spridningen av scorevärden för tjänsten STOM kan se ut.

Enligt fördelning av ratingvärden i detta exempel får leverantörer med score värden lägre än -0,138 en stjärna, de med score-värden mellan -0,138 och +0,164 två stjärnor, och de som ligger ovanför +0,164 tre stjärnor.

När vi placerar våra fyra exempel i denna fördelning får vi följande fördelning av stjärnor.

Leverantör B får en stjärna, leverantör A och C får två stjärnor, och leverantör D får tre stjärnor. Lägg märke till att det inte är antalet lyckade matchningar till arbete som avgjorde om leverantören får en två eller tre stjärnor, utan att det är sammanvägningen mellan lyckade matchningar och det förväntade värdet.

